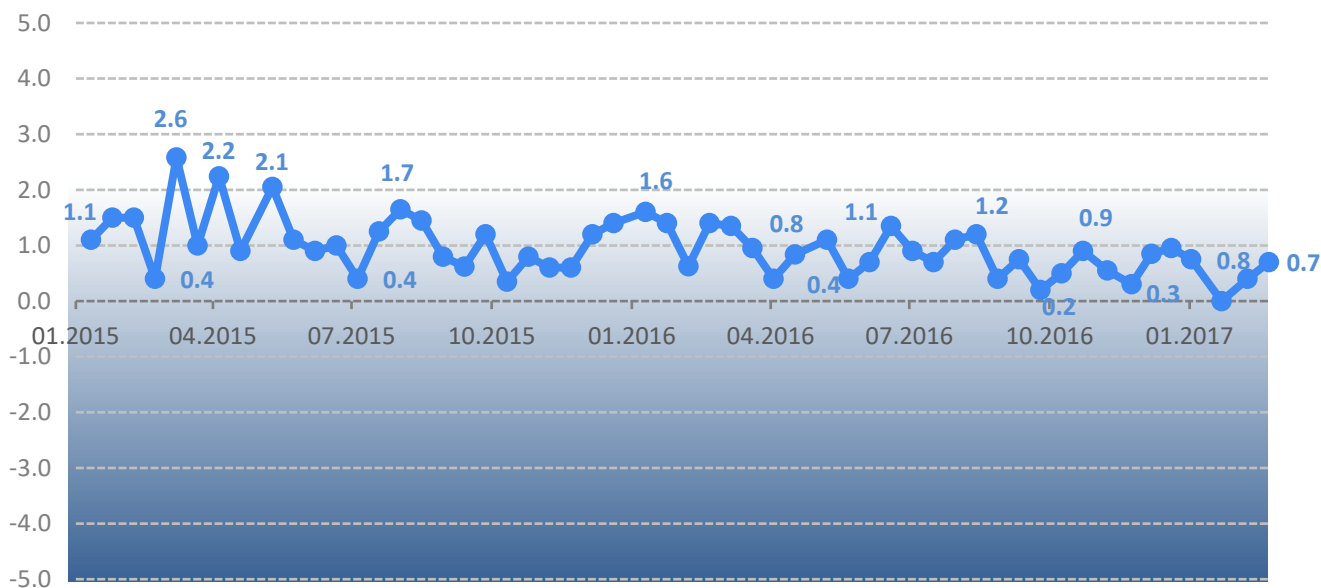

iMoRe №54. Легкий подих вітерця реформ після задовгого штилю

Індекс моніторингу реформ (iMoRe) свідчить, що реформи дещо активізувалися. Оцінка прогресу реформ за період з 6 по 19 лютого 2017 року – +0,7 бала з інтервалу від -5,0 до +5,0 можливих. Зрушення зафіксовано у реформуванні державного управління, державних фінансів, монетарної сфери та бізнес-середовища.

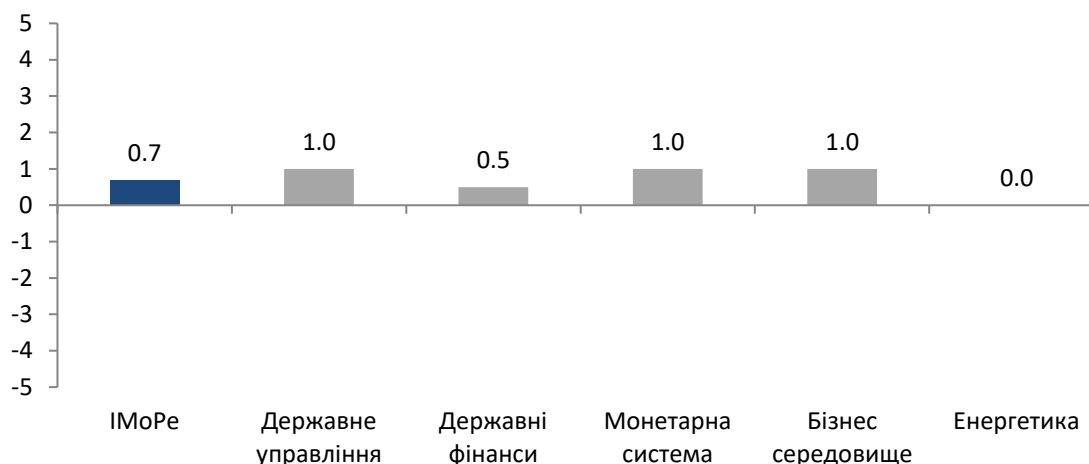
Серед основних подій цього раунду – закони [про впровадження електронного квитка](#) у міському транспорті, про [вдосконалення містобудівної діяльності](#), [зарахування частини ренти](#) за користування надрами для видобування нафти та газу до місцевих бюджетів, а також постанови про [скасування вимоги щодо отримання дозволів](#) на кріплення засобів телекомунікацій на будівлях та спорудах та про, посилення [оверсайту за діяльністю платіжних систем](#).

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ*

* Команда iMoRe вважає прийнятним темпом реформ рівень індексу 2 і вище

Графік 2. Значення iMoPe та його компонентів у поточному раунді оцінювання**

** Назви компонентів було скорочено для зручності, але їхнє наповнення не змінилося

Топ-реформи випуску

Закон про впровадження електронного квитка у міському транспорті, +2,0 бала

Існуюча система оплати проїзду у міському транспорті не дозволяє оцінити реальний пасажиропотік на маршрутах та обсяг сплачених за проїзд коштів.

Закон [№1812-VIII](#) від 17.01.2017 встановлює можливості для запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду. Електронний облік дозволить оцінити пасажиропотік на маршрутах громадського транспорту, забезпечить можливість ефективного планування маршрутів, зручної оплати та контролю проїзду, впровадження гнучких тарифних систем, обґрунтоване планування оновлення автопарку перевізників. Розрахунки перевізників, у тому числі відшкодування витрат на перевезення пасажирів пільгових категорій, стануть прозорими.

Органи місцевого самоврядування тепер можуть впроваджувати автоматизовані системи обліку оплати проїзду та визначати порядок їх функціонування. Вони також зможуть затверджувати правила користування міським пасажирським транспортом та встановлювати обов'язковість забезпечення пільгових категорій населення електронними квитками.

Коментар реформатора

«Цей закон потрібен і для децентралізації, і для європейської інтеграції. Це, крім того, вивід із тіні певних коштів. Це і можливість для чесних перевізників, які сплачують податки, показати реальний обіг тих коштів, які вони мають. Це можливість не стояти в черзі, аби держава їм щось компенсувала. Тепер держава просто може дозволити собі дати квиток тому, хто реально його потребує. Також, це перший підхід до монетизації пільг, а не чергові порожні обіцянки. Такі законопроекти є важливими для суспільства, адже реально сприятимуть покращенню умов для пересування пасажирів і підвищенню якості послуг».

Оксана Юринець, Народний депутат України

Коментар експерта

«Закон передбачає можливості, але дуже важливо, наскільки активно буде імплементація закону місцевими органами влади. Електронний квиток - це можливість отримати статистику пасажирських потоків для оптимізації руху транспорту та збільшити ефективність витрат. Але це також і зменшення можливостей для корупції, що може призвести до опору при впровадженні реформи. Ще одним джерелом опору може бути небажання пасажирів змінювати звичну поведінку. Для подолання останнього потрібна роз'яснювальна комунікація переваг е-квитка та обрання рішень з його реалізації зі зручним [usability](#). Список альтернатив досить широкий — від безконтактних банківських карток (NFC), пристроїв із QR кодами для смартфонів до випуску спеціальних транспортних карток за прикладом [Oyster card](#) у Лондоні».

Дмитро Яблоновський, Центр економічної стратегії

Графік 3. Події, що визначали значення індексу протягом 6-19 лютого 2017 р., оцінка події є сумою її оцінок за різними напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5)

Закон про вдосконалення містобудівної діяльності, +2,0 бала

Раніше дозвільні процедури у будівництві застосовувалися залежно від категорії складності об'єктів. Це формувало умови для зловживань недобросовісних забудовників та надмірного регулювання для тих, хто дійсно дотримувався встановлених правил.

Законом [1817-VIII](#) від 17.01.2017 скасовані категорії складності об'єктів будівництва. Порядок оформлення дозвільних документів при будівництві визначатиметься за класом наслідків припинення експлуатації або втрати цілісності об'єктів.

Будівництво приватних житлових споруд, господарських споруд, невеликих бізнес-об'єктів, складських приміщень можна буде починати вже на наступний день після подання повідомлення про початок будівельних робіт. Будівництво об'єктів з середнім та значним класом наслідків здійснюватиметься виключно за дозвільною системою. Зокрема, великі житлові комплекси, багатоповерхові будинки, соціальні об'єкти, торгово-розважальні комплекси, офісні будівлі будуватимуть виключно за наявності повного пакета дозвільної документації.

Такі зміни підвищують ефективність протидії держави незаконним забудовам уже на етапі оформлення документів, а також посилять відповідальність посадових осіб органів держархбудконтролю за прийняті ними рішення щодо оформлення дозвільної документації.

Закон спрощує дозвільну систему для об'єктів незначного класу наслідків, що становлять понад 80% загальної кількості забудов в Україні. Очікується, що імплементація норм закону допоможе суттєво підвищити рейтинг України в Doing Business.

Коментарі реформаторів

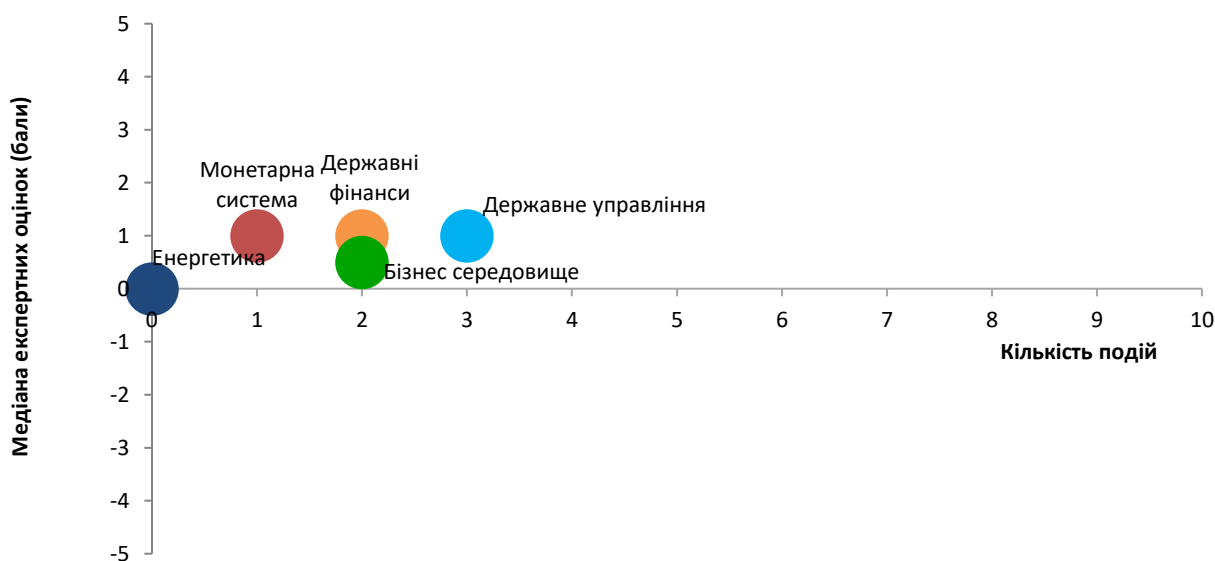
Редколегія iMoRe зверталася за коментарями до Народних депутатів Геннадія Кривошея та Вадима Івченко, які входили до складу ініціаторів законопроекту, проте не отримали відповідь до виходу цього випуску.

Коментар експерта

“Закон покращує умови для будівництва, що важливо, враховуючи низький рейтинг країни в Doing Business у частині отримання дозволів на будівництво (140 місце) та очікуване продовження експансії у будівництві житла (+13% у 2016). Тепер біля 4/5 усіх будівництв (передусім мале приватне будівництво) не будуть потребувати отримання дозволів. Також має зрости захист прав інвесторів у житлове будівництво, бо буде менше можливостей починати самовільне будівництво. Зростає і захист культурних пам'яток і історичної забудови – до об'єктів зі значними наслідками (ССЗ, найвища категорія) будуть віднесені пам'ятки культурної спадщини.”

Олександр Жолудь, редколегія VoxUkraine

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій протягом 6-19 лютого 2017 р.

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками протягом 6-19 лютого 2017.

Державне управління	+1.0
Закон про впровадження електронного квитка у міськтранспорті	+1.0
Закон щодо зарахування частини ренти за користування надрами для видобування нафти та газу до місцевих бюджетів	+1.0
Закон про вдосконалення містобудівної діяльності	+1.0
Державні фінанси	+0.5
Закон про впровадження електронного квитка у міськтранспорті	+1.0
Закон про посилення держгарантій захисту прав дітей	+0.5
Монетарна система	+1.0
Посилено оверсайт за діяльністю платіжних систем	+1.0
Бізнес середовище	+1.0
Закон про вдосконалення містобудівної діяльності	+1.0
Скасовано вимогу щодо отримання дозволів на кріплення засобів телекомунікацій на будівлях, спорудах, тощо	+1.0
Енергетика	0.0

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoPe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imopevo.org.